

A BIZOTTSÁG 2009/90/EK IRÁNYELVE**(2009. július 31.)****a vizek állapotának kémiai elemzésére és figyelemmel kísérésére vonatkozó műszaki előírásoknak a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti megállapításáról****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) Biztosítani kell, hogy az illetékes nemzeti hatóságok által a vizek állapotának kémiai elemzésére a 2000/60/EK irányelv 8. cikke alapján kijelölt laboratóriumokban végzett elemzések eredményei jó minőségűek és összehasonlíthatóak legyenek. A vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumok alkalmasságának általános követelményeiről szóló EN ISO/IEC-17025 szabvány meghatározza az alkalmazott elemzési módszerek hitelesítésére vonatkozó megfelelő nemzetközi normákat.
- (2) A hitelesítési követelmények teljesítéséhez a tagállamok által a vizek kémiai állapotának figyelemmel kísérésére irányuló programok keretében alkalmazott valamennyi elemzési módszer esetében teljesülniük kell bizonyos minimális teljesítménykritériumoknak, egyebek között a mérési bizonytalanságra és a módszerekben alkalmazott mennyiségmeghatározási határra vonatkozó szabályoknak. A kémiai megfigyelési eredmények összehasonlíthatósága érdekében a mennyiségi meghatározás határát közös definíció alapján kell megállapítani.
- (3) Amennyiben nem áll rendelkezésre olyan módszer, amely megfelelné a minimális teljesítménykritériumoknak, akkor a megfigyelést az elérhető legjobb, de nem aránytalanul költséges módszerekkel kell végezni.
- (4) Az átlagértékek kiszámításánál figyelembe kell venni az elemzési módszerek során alkalmazott mennyiségmeghatározási határ alá eső mérési eredményeket. Az e tekintetben alkalmazandó szabályokat ki kell dolgozni.
- (5) Az elemzési eredmények minőségének és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében végzett technikai műveletek során a nemzetközileg is elfogadott minőségirányítási gyakorlatot kell követni. Az EN ISO/IEC-17025 szabványban foglalt eljárások megfelelnek e célra. Célszerű biztosítani, hogy a kémiai elemzéseket végző laboratóriumok nemzetközi vagy nemzeti szinten elis-

mert jártassági vizsgálati programokban való részvétellel, valamint a rendelkezésre álló referenciaanyagok használatával bizonyítsák alkalmasságukat. A közösségi harmonizációs törekvésre való tekintettel a jártassági vizsgálati programokat a vonatkozó nemzetközi normák figyelembevételével kell kialakítani. E célra a laboratóriumok közötti összehasonlításon alapuló jártassági vizsgálatokról szóló ISO/IEC guide 43-1 (útmutatás) 1. része (jártassági vizsgálati programok kialakítása és üzemeltetése) megfelelő útmutatással szolgál. E programok eredményeit a nemzetközileg elfogadott pontrendszerek alapján kell értékelni. E tekintetben a laboratóriumok közötti összehasonlításon alapuló jártassági vizsgálatokra alkalmazandó statisztikai módszerekről szóló ISO-13528 szabványban szereplő normák az irányadók.

- (6) 2008. május 15-én kikérték a 2000/60/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság véleményét a vizek állapotának kémiai elemzésére és figyelemmel kísérésére vonatkozó műszaki előírásoknak a 2000/60/EK irányelv szerinti megállapításáról szóló bizottsági irányelvtervezetről, és a bizottság kedvező véleményt adott. 2008. június 6-án a Bizottság ellenőrzés céljából benyújtotta az említett tervezetet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az Európai Parlament a meghatározott határidőn belül nem élt ellenvetéssel a tervezettel kapcsolatban. A Tanács ellenezte a tervezet Bizottság általi elfogadását, mivel véleménye szerint a Bizottság által javasolt intézkedés túllépi a 2000/60/EK irányelvben meghatározott végrehajtási hatásköröket. Ezért a Bizottság nem fogadta el az intézkedést, és benyújtotta a szóban forgó irányelv módosított tervezetét a 2000/60/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett bizottságnak. 2009. január 28-án írásbeli eljárás keretében kikérték a bizottság véleményét, amely kedvező véleményt adott.
- (7) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a 2000/60/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Az irányelv a 2000/60/EK irányelv 8. cikkének (3) bekezdése szerint meghatározza a vizek állapotának kémiai elemzésére és figyelemmel kísérésére vonatkozó műszaki előírásokat. Megállapítja azon minimális teljesítménykritériumokat, amelyeket a tagállamoknak a víz, az üledék és a bióta állapotának figyelemmel kísérésére alkalmazott elemzési módszerek esetében teljesíteniük kell, valamint meghatározza az elemzési eredmények hitelességére vonatkozó szabályokat.

⁽¹⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „kimutatási határ”: a mérőjelnek vagy koncentrációnak az az értéke, amely felett a mintáról meghatározott konfidenciával megállapítható, hogy eltér a meghatározandó anyagot nem tartalmazó vakmintától;
2. „a mennyiségi meghatározás határa”: a kimutatási határ meghatározott számú többszöröse a meghatározandó anyag olyan koncentrációja mellett, amelyet elfogadható pontossággal meg lehet határozni. A mennyiségi meghatározás határa megfelelő etalon vagy minta alkalmazásával a kalibrációs görbe legelső pontjából (nem számítva a vakmintával kapott értéket) határozható meg;
3. „mérési bizonytalanság”: a felhasznált adatok alapján a mérendő mennyiségre kapott értékek szórására jellemző nem negatív szám.

3. cikk

Elemzési módszerek

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 2000/60/EK irányelv szerinti kémiai megfigyelési programok keretében a laboratóriumokban, terepen és online alkalmazott valamennyi elemzési módszert az EN ISO/IEC-17025 szabványnak vagy más, nemzetközileg elfogadott hasonló szabványnak megfelelően hitelesítsenek és dokumentáljanak.

4. cikk

Az elemzési módszerekre vonatkozó minimális teljesítménykritériumok

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy valamennyi alkalmazott elemzési módszer esetében olyan minimális teljesítménykritériumokat használjanak, amelyeknél a mérési bizonytalanságnak a vonatkozó környezetminőségi követelmények szintjén becsült értéke 50 % vagy kisebb ($k = 2$), a mennyiségi meghatározás határa pedig a vonatkozó környezetminőségi követelményekben meghatározott érték 30 %-a vagy annál kisebb.

(2) Egy adott paraméterre vonatkozó környezetminőségi követelmény hiányában, illetve ha nem áll rendelkezésre az (1) bekezdésben meghatározott minimális teljesítménykritériumokat teljesítő elemzési módszer, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megfigyelést az elérhető legjobb, de nem aránytalanul költséges módszerekkel végezzék.

5. cikk

Az átlagértékek kiszámítása

(1) Ha az adott mintában mérendő fizikai-kémiai vagy kémiai mennyiségek a mennyiségi meghatározás határa alá esnek, akkor az átlagértékek számításához a mérési eredmények helyett a mennyiségi meghatározás határértékének a felét kell figyelembe venni.

(2) Ha a mérési eredményekből számított és az (1) bekezdésben említett átlagérték a mennyiségi meghatározás határa alá esik, akkor ez az érték a „mennyiségi meghatározás határa alatt” minősítést kapja.

(3) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az olyan mérendő mennyiségekre, amelyek több fizikai-kémiai paraméter vagy kémiai mennyiség összegei, ideértve azok fontos metabolitjait, bomlás- és reakciótermékeit. Az ilyen esetekben az adott anyagra vonatkozó mennyiségi meghatározás határa alá eső eredmények nullának tekintendők.

6. cikk

Minőségbiztosítás és -ellenőrzés

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a laboratóriumok és az azokkal szerződésben álló felek az EN ISO/IEC-17025 szabványnak vagy más, nemzetközileg elfogadott hasonló szabványnak megfelelő minőségirányítási gyakorlatot kövessék.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a laboratóriumok és az azokkal szerződésben álló felek az alábbiak révén bizonyítsák alkalmasságukat az adott fizikai-kémiai vagy kémiai mennyiségek elemzésére:

- a) a 2000/60/EK irányelv értelmében végzett kémiai megfigyelési programokra reprezentatív koncentrációsint mellett az adott mennyiségeknek a 3. cikkben említett elemzési módszereire kiterjedő jártassági vizsgálati programokban való részvétellel;
- b) olyan rendelkezésre álló referenciaanyagok elemzésével, amelyek reprezentatívak a 4. cikk (1) bekezdésében említett környezetminőségi követelmények szempontjából alkalmas koncentrációjú mintákra.

(3) A (2) bekezdés a) pontjában említett jártassági vizsgálati programokat olyan akkreditált, illetve nemzetközi vagy nemzeti szinten elismert szervezetek bonyolítják, amelyek megfelelnek az ISO/IEC guide 43-1 vagy más, nemzetközileg elfogadott hasonló szabvány követelményeinek.

Az e programokban való részvétel eredményeit az ISO/IEC guide 43-1 útmutatásban vagy az ISO-13528 szabványban, illetve más, nemzetközileg elfogadott hasonló szabványban foglalt pontrendszerek alapján kell értékelni.

7. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok – legkésőbb az irányelv hatálybalépésétől számított két éven belül – hatályba léptetik az annak történő megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjeleníteniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

8. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

9. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2009. július 31-én.

a Bizottság részéről

Stavros DIMAS

a Bizottság tagja
